

Правління Національного банку України
Р І Ш Е Н Н Я

01 жовтня 2025 року

Київ

№ 356-рш

Про затвердження типової форми Договору про
підкріплення готівковою іноземною валютою та
повідомлення про проведення Національним банком
України операцій з підкріплення банків готівковою
іноземною валютою

Відповідно до статей 7, 15, 56 Закону України “Про Національний банк України”, підпункту 1 пункту 4 та пункту 6 постанови Правління Національного банку України від 05 квітня 2025 року № 46 “Про здійснення Національним банком України операцій з підкріплення кас банків готівковою іноземною валютою та визнання такими, що втратили чинність, деяких нормативно-правових актів”, з метою врегулювання порядку проведення операцій з підкріплення готівковою іноземною валютою за безготівкову іноземну валюту Правління Національного банку України **вирішило:**

1. Затвердити типову форму Договору про підкріплення готівковою іноземною валютою, що додається.

2. Затвердити форму повідомлення про проведення Національним банком України операцій з підкріплення банків готівковою іноземною валютою, що додається.

3. Уповноважити заступника Голови Національного банку України (або особу, яка виконує його обов’язки в разі його відсутності), який здійснює загальне керівництво та контролює діяльність підрозділу, до функцій якого належить регулювання грошово-кредитного та валютного ринків, відповідно до розподілу функціональних обов’язків між Головою Національного банку України, його першим заступником та заступниками Голови Національного банку України, підписувати договори про підкріплення готівковою іноземною валютою.

4. Контроль за виконанням цього рішення покласти на заступника Голови Національного банку України Юрія Гелетія.

5. Рішення набирає чинності з дня, наступного за днем його прийняття.

Голова

Андрій ПИШНИЙ

Інд. 40

Договір № _____
про підкріплення готівковою іноземною валютою

м. _____ 20__ року

Національний банк України (далі – Національний банк) в особі _____, який діє на підставі _____, з однієї сторони, та _____ в особі _____ (далі – Контрагент), який діє на підставі _____, з другої сторони (далі – Сторони), з метою встановлення взаємовідносин Сторін щодо проведення операцій з підкріплення готівковою іноземною валютою за безготівкову іноземну валюту уклали цей Договір про підкріплення готівковою іноземною валютою (далі – Договір) про таке:

1. Предмет договору

1.1. Цей Договір визначає порядок здійснення Національним банком операцій з підкріплення готівковою іноземною валютою Контрагента, заявка якого задоволена Національним банком.

1.2. Предметом цього Договору є комплекс зобов'язань Національного банку та Контрагента щодо підкріплення готівковою іноземною валютою Контрагента.

1.3. На умовах цього Договору Національний банк зобов'язується передати Контрагенту готівкову іноземну валюту для підкріплення кас Контрагента іноземною валютою, а Контрагент зобов'язується здійснити безготівковий переказ відповідної суми іноземної валюти та комісійної винагороди Національному банку в такому розмірі:

Назва, код іноземної валюти згідно з Класифікатором іноземних валют та банківських металів, затвердженим постановою Правління Національного банку України від 04 лютого 1998 року № 34 (у редакції постанови Правління Національного банку України від 19 квітня 2016 року № 269) (зі змінами)	
--	--

Сума іноземної валюти	_____,00 (_____) (цифрами) (прописом)
Сума комісійної винагороди, що підлягає сплаті Контрагентом на користь Національного банку:	_____% від суми іноземної валюти, що за офіційним курсом Національного банку станом на дату здійснення операції (дату безготівкового переказу відповідної суми іноземної валюти) становить _____,00 (_____) (цифрами) (прописом) гривень без ПДВ

2. Порядок передачі готівкової іноземної валюти

2.1. Національний банк видає готівкову іноземну валюту Контрагенту після отримання Національним банком безготівкового переказу відповідної суми іноземної валюти та комісійної винагороди.

Контрагент здійснює безготівковий переказ іноземної валюти не пізніше ____ 20__ року на рахунок Національного банку:

Отримувач:	NATIONAL BANK OF UKRAINE
Код SWIFT:	NBUA UA UX
Банк отримувача: Код SWIFT:	
Рахунок отримувача: Адреса:	

Контрагент сплачує комісійну винагороду Національному банку не пізніше ____ 20__ року шляхом безготівкового переказу на рахунок Національного банку в гривні: № _____, код ID НБУ _____, код за Єдиним державним реєстром підприємств та організацій України (далі – ЄДРПОУ) _____.

2.2. Контрагент подає до Національного банку картку зі зразками підписів за зразком, установленим Інструкцією про виконання міжбанківських платіжних операцій в Україні в національній валюті, затвердженою постановою Правління Національного банку України від 03 березня 2023 року № 16 (зі змінами) (далі – Інструкція № 16).

Національний банк використовує картку зі зразками підписів під час перевірки підписів на дорученнях на перевезення цінностей, які надаються інкасаторам служби інкасації Контрагента або служби інкасації іншої

уповноваженої установи, яку Контрагент задіяв у перевезенні готівкової іноземної валюти (далі – інкасатори) для отримання готівки.

2.3. Контрагент перераховує суму іноземної валюти та комісійної винагороди Національному банку не пізніше 12.00 ____ 20__ року та отримує готівкову іноземну валюту в Національному банку за адресою: _____ на підставі документів, оформлених відповідно до нормативно-правових актів Національного банку не пізніше 15.00 ____ 20__ року, за підписом осіб, внесених у картку зразків підписів за зразком, установленим Інструкцією № 16.

2.4. Національний банк видає готівкову іноземну валюту Контрагенту через інкасаторів.

2.5. Національний банк видає готівкову іноземну валюту Контрагенту повними пачками в упаковці банку-емітента / упаковці Національного банку.

2.6. Інкасатори здійснюють приймання банкнот готівкової іноземної валюти за номіналом, за кількістю пачок та корінців у кожній пачці з перевіркою цілісності пакування пачок та відповідності сум, зазначених на накладках / етикетках упаковки банку-емітента / Національного банку, наявності підписів касирів та відбитків їх іменних штампів, на яких зазначається також код ID НБУ або найменування підрозділу Національного банку.

Після перевірки пачок банкнот під контролем матеріально відповідальних осіб Національного банку інкасатори вкладають їх у брезентові мішки та здійснюють обв'язування горловини кожного мішка з прикріпленням ярлика, підготовленого матеріально відповідальними особами Національного банку, на якому зазначено: найменування валюти або код іноземної валюти згідно з Класифікатором іноземних валют та банківських металів, дату пакування, номінал, суму вкладеної в мішок валюти, підписи матеріально відповідальних осіб.

Інкасатори повертають обв'язаний мішок матеріально відповідальним особам Національного банку для його опломбування.

Матеріально відповідальні особи Національного банку:

здійснюють контроль під час пакування готівкової іноземної валюти;

підписують ярлик;

опломбовують мішок своїми пломбірами (індикаторною пломбою), номер яких (якої) зазначається в описі цінностей.

Матеріально відповідальні особи Національного банку повертають опломбований мішок інкасаторам.

Інкасатори здійснюють перевезення готівкової іноземної валюти з дотриманням вимог Інструкції з організації інкасації коштів та перевезення валютних цінностей банків в Україні, затвердженої постановою Правління Національного банку України від 31 березня 2017 року № 29 (зі змінами).

2.7. Національний банк має право призупинити / припинити підкріплення готівковою іноземною валютою Контрагента в односторонньому порядку в разі: невиконання Контрагентом умов цього Договору; відкликання банківської ліцензії та ліквідації Контрагента.

У разі призупинення / припинення підкріплення готівковою іноземною валютою Контрагента на офіційну електронну адресу Контрагента надсилається відповідне повідомлення.

3. Засвідчення та гарантії

3.1. Під час укладення цього Договору Сторони гарантують, що:

3.1.1. мають усі повноваження на укладення та виконання цього Договору згідно з установчими документами відповідної Сторони та/або від акціонерів / учасників / засновників / співвласників відповідної Сторони; укладення та виконання цього Договору кожною зі Сторін не суперечить положенням законодавства України, установчим документам, іншим внутрішнім документам відповідної Сторони, а також не суперечить положенням договорів, укладених відповідною Стороною з іншими особами, або положенням інших правочинів, дія яких поширюється на Сторону;

3.1.2. володіють достатнім рівнем платоспроможності, потрібним для вчасного виконання ними своїх зобов'язань за цим Договором; на момент укладення цього Договору немає або їм не відомі обставини, які можуть негативним чином вплинути на стан їхньої платоспроможності.

3.2. У разі зміни курсу іноземної валюти відносно гривні всі валютні ризики несе кожна зі Сторін самостійно. Підписанням цього Договору Сторони погоджуються, що зміна курсу іноземної валюти відносно гривні не може бути підставою для розірвання або відмови від виконання цього Договору.

3.3. Контрагент отримав усю інформацію стосовно послуг Національного банку, які надаються на підставі цього Договору. Контрагент засвідчує, що зазначена інформація є повною та достатньою для правильного розуміння суті фінансових послуг, які надає Національний банк. Умови цього Договору зрозумілі Контрагенту, відповідають інтересам Контрагента, є розумними та справедливими.

4. Зобов'язання Контрагента

4.1. Своєчасно та в повному обсязі здійснювати розрахунки з Національним банком у строк, визначений у повідомленні.

4.2. Забезпечувати дотримання інкасаторами установлених на об'єкті режимних обмежень, правил пожежної безпеки, визначених Національним банком.

4.3. Видавати готівкову іноземну валюту своїм клієнтам / іншим банкам в упаковці Контрагента.

4.4. Подавати Національному банку до 15.00 напередодні дня видачі готівки заявку для видачі готівкової іноземної валюти [прізвища, власні імена та по батькові (за наявності) осіб, що входять до складу бригади інкасаторів, номери службових посвідчень із датами їх видачі осіб, які уповноважені здійснити перевезення готівкової іноземної валюти, марку та номер оперативного автомобіля].

4.5. Інші права та обов'язки Контрагента визначаються цим Договором, нормативно-правовими актами Національного банку з питань порядку організації касової роботи банками та проведення платіжних операцій надавачами платіжних послуг в Україні, організації інкасації коштів та перевезення валютних цінностей та законодавством України.

5. Відповідальність сторін

5.1. У разі невиконання чи неналежного виконання зобов'язань за цим Договором Сторони несуть відповідальність згідно із законодавством України.

5.2. У разі порушення Контрагентом строків безготівкового переказу суми іноземної валюти та комісійної винагороди Національному банку, визначених у пункті 2.3 глави 2 цього Договору, Контрагент сплачує Національному банку пеню в розмірі подвійної облікової ставки Національного банку, що діяла на час виникнення такої простроченої заборгованості, від загальної суми заборгованості за кожен день прострочення виконання зобов'язань.

5.3. У разі порушення Національним банком строків передачі готівкової іноземної валюти, передбачених у пункті 2.3 глави 2 цього Договору, Національний банк сплачує Контрагенту пеню в розмірі подвійної облікової ставки Національного банку, що діяла на час виникнення такої простроченої заборгованості, від загальної суми заборгованості за кожен день прострочення виконання зобов'язань.

5.4. Сплата пені здійснюється у гривні за офіційним курсом Національного банку, що діяв на день нарахування пені.

5.5. Сплата пені не звільняє відповідну Сторону від виконання зобов'язань за цим Договором.

5.6. За встановленими фактами виявлення в непошкодженій упаковці Національного банку недостач / надлишків банкнот іноземної валюти Контрагент надсилає Національному банку акт про розбіжності (додаток до цього договору) разом із пакувальними матеріалами (накладка / етикетка пачки, бандероль з одного корінця, упаковка пачки) та записами відеоконтролю, що підтверджує виявлений факт недостачі.

5.7. Національний банк розглядає претензії Контрагента щодо недостач іноземної валюти, виявлених в упаковці Національного банку, протягом трьох робочих днів із дати отримання Контрагентом готівки іноземної валюти відповідно до акта про розбіжності та пакувальних матеріалів.

Акт про розбіжності, скановані пакувальні матеріали та інформація системи відеоконтролю надсилаються до Національного банку як у паперовій, так і в електронній формі засобами електронного зв'язку.

Національний банк за потреби може протягом п'яти робочих днів із дня отримання сканованих копій затребувати в Контрагента оригінали пакувальних матеріалів.

5.8. Претензії за виявленими фактами недостач в упаковці банку-емітента Національним банком не розглядаються та не приймаються.

5.9. У разі виявлення в упаковці Національного банку сумнівних банкнот іноземної валюти такі банкноти відправляються Контрагентом на дослідження відповідно до вимог Інструкції про порядок організації касової роботи банками та проведення платіжних операцій надавачами платіжних послуг в Україні, затвердженої постановою Правління Національного банку України від 25 вересня 2018 року № 103 (із змінами).

5.10. За результатами службового розслідування Національний банк відшкодовує Контрагенту недостачу готівки іноземної валюти, виявлену в упаковці Національного банку, протягом двадцяти робочих днів із дня отримання акта про розбіжності.

5.11. За фактами надлишків в упаковці Національного банку Контрагент перераховує суму надлишку готівки іноземної валюти, виявлену в упаковці Національного банку, відповідно до акта про розбіжності на рахунок Національного банку № _____ протягом десяти робочих днів із дня оформлення акта про розбіжності.

6. Обставини непереборної сили

6.1. Сторони звільняються від відповідальності за часткове або повне невиконання зобов'язань за Договором, якщо це невиконання є наслідком обставин непереборної сили (форс-мажорних обставин) за умови, що ці

обставини безпосередньо впливають на можливість Сторони виконати зобов'язання.

6.2. Під обставинами непереборної сили Сторони розуміють обставини, які виникли після підписання Договору внаслідок непередбачених Сторонами подій надзвичайного характеру, включаючи пожежі, землетруси, інші стихійні лиха, вибухи, війни / воєнний стан або військові дії. Строк виконання зобов'язань за Договором відкладається відповідно на час, протягом якого будуть діяти такі обставини, але не більше трьох місяців.

6.3. Про настання таких обставин Сторона, для якої вони настали, повинна негайно повідомити іншу Сторону в письмовому вигляді. У разі невиконання вимоги щодо повідомлення Сторона, що не виконує своїх зобов'язань, позбавляється права посилається на такі обставини.

6.4. Достатнім доказом дії обставин непереборної сили є сертифікат, виданий Торгово-промисловою палатою України або регіональними торгово-промисловими палатами.

6.5. Сторони усвідомлюють, що в разі укладення договору під час дії в Україні правового режиму воєнного стану сам факт дії воєнного стану в Україні не вважатиметься обставинами непереборної сили (форс-мажорними обставинами), крім випадків настання конкретних подій / обставин, що матимуть безпосередній вплив на можливість виконання Стороною / Сторонами своїх зобов'язань за цим договором. Доведення факту впливу форс-мажорних обставин на можливість виконання Сторонами своїх зобов'язань за цим договором покладається на Сторону, яка зазнала такого впливу.

7. Інформація з обмеженим доступом

7.1. Інформація, отримана однією зі Сторін щодо іншої Сторони в ході переддоговірних відносин стосовно укладення Договору та в процесі його виконання (включаючи інформацію про умови Договору та виконання зобов'язань за ним), є інформацією з обмеженим доступом (включаючи банківську та/або комерційну таємницю), крім інформації, що може бути отримана будь-якою особою із загальнодоступних джерел. Сторони, не обмежуючись строком, зобов'язані забезпечити неухильне дотримання встановленого законодавством України та Договором режиму інформації з обмеженим доступом (включаючи взаємні зобов'язання щодо збереження та нерозкриття відповідної інформації третім особам), крім випадків, передбачених цією статтею Договору. За розголошення інформації з обмеженим доступом, включаючи банківську та/або комерційну таємницю, кожна зі Сторін несе відповідальність відповідно до законодавства України.

7.2. Контрагент надає Національному банку безвідкличну та безумовну згоду, а Національний банк відповідно до цього Договору набуває право розкрити (передати) інформацію з обмеженим доступом, включаючи інформацію, яка становить банківську та/або комерційну таємницю:

7.2.1. органам, які відповідно до законодавства здійснюють перевірку діяльності Національного банку;

7.2.2. у випадках невиконання або несвоєчасного виконання зобов'язань Контрагента перед Національним банком – шляхом передачі або оприлюднення інформації особам та у спосіб, що визначені Національним банком самостійно;

7.2.3. в інших випадках, передбачених законодавством та укладеними Контрагентом з Національним банком договорами.

7.3. Контрагент усвідомлює та погоджується, що під час виконання Договору передавання інформації з обмеженим доступом, включаючи банківську / комерційну таємницю, та/або обробка персональних даних може здійснюватися виключно каналами зв'язку, що забезпечують захист зазначеної інформації.

8. Прикінцеві положення

8.1. Цей Договір набирає чинності з моменту його підписання уповноваженими представниками Сторін та діє до повного виконання Сторонами зобов'язань за цим Договором.

8.2. Зміни та доповнення до цього Договору можуть бути внесені за взаємною згодою Сторін з обов'язковим оформленням додаткового договору, що є невід'ємною частиною цього Договору.

8.3. Жодна зі Сторін не має права передавати свої права і обов'язки за цим Договором третім особам без письмової згоди іншої Сторони.

8.4. Цей Договір укладений у двох ідентичних примірниках, по одному примірнику для кожної зі Сторін, які мають однакову юридичну силу.

8.5. Відносини між Національним банком і Контрагентом, не врегульовані цим Договором, регулюються законодавством України. Спори, що виникають протягом дії Договору, вирішуються відповідно до законодавства України шляхом переговорів, а в разі недосягнення Сторонами згоди – в судовому порядку.

8.6. Сторони погодили, що підписання цього Договору, додаткових договорів до нього та інших документів, потрібних для виконання цього

Договору, може здійснюватися власноручно в паперовій формі або в електронній формі з використанням кваліфікованого електронного підпису / удосконаленого електронного підпису, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису.

8.7. Скановані копії (факсокопії) цього Договору, що містять підписи уповноважених представників Сторін, мають юридичну силу оригінальних примірників Договору до моменту обміну Сторонами оригінальними примірниками Договору.

9. Місцезнаходження та реквізити Сторін

Національний банк

Контрагент

Національний банк України

01601, м. Київ, вул. Інститутська, 9

Код банку 300001, ідентифікаційний код за ЄДРПОУ 00032106

тел/факс (044)

(найменування банку)

Кореспондентський рахунок в Національному банку України

ідентифікаційний код за ЄДРПОУ

Заступник Голови Національного банку України

тел. (044)

(особистий підпис)

(особистий підпис)

Додаток
до Договору про підкріплення
готівковою іноземною валютою
(пункт 5.6 глави 5)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Найменування посади

Особистий підпис Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ

Дата

Акт
про розбіжності

_____ № _____
(дата)

1. Цей акт складено в _____
(найменування Контрагента)
про те, що під час перерахування в касі банку банкнот іноземної валюти в
упаковці Національного банку (зазначити вид валюти)
касир / бригада касирів Контрагента _____
(ініціали, прізвище / номер бригади)
у присутності _____ виявив(ли) в упаковці Національного
(найменування посади, ініціали, прізвище)
банку в пачці з цілою упаковкою _____
(прізвище, власне ім'я, по батькові касира / номер
бригади, що зазначені на упаковці)

№ з/п	Номінал	Недостача (кількість банкнот)	Надлишок (кількість банкнот)	Сумнівні (кількість банкнот)	Кінцевий результат	
					недостача	надлишок
1	2	3	4	5	6	7
	Усього					

Усього

(сума словами)

2. За сумнівними банкнотами _____
(зазначити серію та номер кожної банкноти)

3. До першого примірника акта додаються:

1) верхня та нижня накладки та/або етикетки від пачки (за наявності);

2) обв'язка пачки (якщо вона має зберігатися) або упаковка пачки;

3) бандероль корінця пачки;

4) матеріали відеоконтролю.

4. Особи, які проводили перерахування:

(особистий підпис)

(власне ім'я, прізвище)

(особистий підпис)

(власне ім'я, прізвище)

5. Особи, які були присутніми під час перерахування:

(особистий підпис)

(власне ім'я, прізвище)

(особистий підпис)

(власне ім'я, прізвище)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення Правління

Національного банку України

від 01 жовтня 2025 року № 356-рш

Повідомлення
про проведення Національним банком України операцій з підкріплення
банків готівковою іноземною валютою

Повідомляємо, що відповідно до _____
(назви нормативно-правового та розпорядчого

_____ актів Національного банку України з питань регулювання операцій з підкріплення
_____ кас банків готівковою іноземною валютою)
оголошено проведення _____ 20____ року операції з підкріплення кас
банків готівковою іноземною валютою _____ за безготівкову
(долар США/євро)
іноземну валюту _____ з метою підкріплення кас банків іноземною
(долар США/євро)
валютою.

Операція проводиться на таких умовах:

обмін інформацією між Національним банком України та банком
(включаючи подання банками заявок та повідомлення про результати операції)
здійснюється з використанням торговельно-інформаційної системи

(назва торговельно-інформаційної системи)

обсяг операції: _____;

мінімальна сума кожної заявки банку: _____ (сума заявки має бути
кратною _____);

номінал(и) банкнот, що пропонуються до обміну: _____;
(зазначається за потреби)

максимальна кількість заявок одного банку: _____;

розмір комісійної винагороди: _____% від суми іноземної валюти.

Заявки мають бути подані до _____ години за київським часом у день
проведення операції з використанням торговельно-інформаційної системи
_____.

(назва торговельно-інформаційної системи)

Результати операції будуть повідомлені банкам до _____ у день проведення
операції.

Розрахунки за результатами операції здійснюватимуться на умовах
передоплати з боку банків. Передоплата має бути здійснена не пізніше _____.

Готівкову іноземну валюту _____ можна
(номінал банкнот зазначається за потреби)

буде отримати _____ (після укладення договору про
(дата отримання)
підкріплення готівковою іноземною валютою та отримання Національним
банком України _____ визначеної таким договором суми
(дата / дати отримання)

передоплати в повному обсязі) за адресою: _____.

У разі прийняття Національним банком України рішення про задоволення
заявки банку банк зобов'язаний здійснити операцію.

Контактною особою з боку Національного банку України щодо оформлення
договорів про підкріплення готівковою іноземною валютою, до якої мають
звертатися банки в разі прийняття Національним банком України рішення про
задоволення _____ заявки _____ банку, _____ призначено

[прізвище, власне ім'я та по батькові (за наявності) особи, контактний номер телефону,
адреса електронної пошти]

Контактними особами з боку Національного банку України з питань
отримання готівкової валюти у _____,
до яких мають звертатися банки в разі прийняття Національним банком України
рішення _____ про _____ задоволення _____ заявки _____ банку, _____ призначено:

[прізвища, власні імена та по батькові (за наявності) осіб, контактні номери телефонів,
адреси електронної пошти]

Директор Департаменту
відкритих ринків

Особистий підпис

Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ